

Täysistunto

Tiistai 1.12.2015 klo 13.59—17.09

24. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 131/2015 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 24. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskustelu

16.18 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten johdosta tulisi varsin paljon vaikutuksia jo ajokortin omaaville kuljettajille. Muun muassa aiempien säännösten mukaisten pitkäaikaisten ajokorttien kaksoiskappaleiden ja muiden esityksessä tarkoitettujen korvaavien ajokorttien voimassaoloajat lyhenisivät käytännössä oleellisesti. Missä määrin voimassaolo käytännössä lyhenisi ja minkälaiset taloudelliset vaikutukset muutoksella olisi, riippuisi muun muassa hakemuksen perusteena olevan ajokortin voimassaoloajasta. Voimassaoloajan lyheneminen lisäisi kuljettajien ajokorttien uusimiskertoja, ja siitä aiheutuisi ylimääräisiä kustannuksia. Esityksen mukaan näin voisi tapahtua erityisesti raskaan kaluston ajo-oikeuden sisältävien ajokorttien kohdalla, koska niissä on lyhyemmät voimassaoloajat. Raskaan kaluston ajokortit jouduttaisiin uusimaan viiden vuoden välein ja ryhmän 1 ajokortit 15 vuoden välein 70 vuoden ikään saakka.

Hallitus panostaa harmaan talouden valvontaan, ja hyvä niin. Osa harmaasta taloudesta kulkee tien päällä kumipyörillä. Raskaan kuljetuksen kustannukset lisääntyisivät tämänkin esityksen myötä jälleen oleellisesti. Suomalaisen kuljetusyrittäjän on jo tällä hetkellä erittäin vaikea pärjätä kilpailussa EU:n ulkopuolelta tulevan kilpailijan kanssa. Kuljetusyrittäjien välisen kilpailun vääristymisestä aiheutuu koko suomalaiselle yhteiskunnalle vääristymistä, ja se heikentää rehellisten suomalaisten kuljetusyrittäjien mahdollisuuksia toimia alalla tasa-arvoisesti ulkomaisen kuljetusyrittäjän kanssa. Mielestäni ajokorttiuudistuksesta tulevat kustannukset pitäisi pystyä kompensoimaan jollain tavoin kuljettajalle tai kuljetusyrittäjälle.

Arvoisa puhemies! Esityksellä olisi myös hallinnollisia vaikutuksia. Nämä muutosehdotukset lisäävät ajokorttien uusimiskertoja poliisissa ja sen myötä myös viranomaistyötä. Näistä ehdotetuista voimassaoloajan muutoksista sekä niiden vaikutuksista aiheutuu myös rekisteröintijärjestelmän muutostarpeita. Tälläkin hetkellä poliisin tietojärjestelmä Vitja on vasta työn alla, eikä varmuutta sen valmistumisesta ole olemassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

Edellä kerrotuista seikoista johtuen pidän esitystä varsin haastavana ja ajokortin haltijan sekä viranomaisten kustannuksia lisäävänä. Uudistus on mahdollista toteuttaa, mutta nämä seikat on tässä uudistuksessa huomioitava.

16.21 Laura Huhtasaari ps: Arvoisa puhemies! Tavoitteena on koko ajan ollut byrokratian vähentäminen. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta lisää byrokratiaa ja kustannuksia. Jos vaihdat sukunimen tai joudut ryöstön kohteeksi ja haet uuden ajokortin, et saakaan enää sitä ajokorttia samoilla ehdoilla kuin millä sinun edellinen ajokorttisi oli. Se on epäoikeudenmukaista.

Esityksessä myös raskaan kaluston ajokortit jouduttaisiin uusimaan viiden vuoden välein. Raskaan kaluston kuljettajat eivät kaipaa lisää kustannuksia eivätkä byrokratiaa. Tämä tulisi kompensoida nyt ainakin kustannusten osalta.

16.22 Mikko Kärnä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Haluan tässä vaiheessa kiittää edustaja Kulmalaa erinomaisesta puheenvuorosta tämän uudistuksen osalta.

Näen, että tässä esityksessä on paljon paljon asioita, jotka ovat positiivisia, mutta myös useita elementtejä, joihin on syytä sitten suhtautua valiokuntakäsittelyssä kriittisesti. On katsottava, millä tavalla tämä esitys suhtautuu hallitusohjelman vaatimukseen siitä, että me kevennämme normeja ja puramme niitä, ja myös pohdittava se, millaiset taloudelliset vaikutukset tästä aiheutuvat ennen kaikkea kuljetusalan yrittäjille. Uskon kyllä, että tähän kiinnitetään huomiota ja tästä saadaan luotua sellainen esitys, johon on sitten helppo aikaan eduskunnan yhtyä.

16.23 Leena Meri ps: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos sinne, että kuunnellaan täältä viestejä. Yritetään aina etsiä niitä evästyksiä, sitä vartenhan nämä keskustelut ovat.

Itse kaivoin ihan tuon alkuperäisen direktiivin vuodelta 2006 ja huomasin siellä johdannossa kohdan 5, jossa todetaan, että tämän direktiivin ei pitäisi rajoittaa olemassa olevia oikeuksia ajamiseen, jotka on myönnetty tai saavutettu ennen direktiivin soveltamispäivää. On hyvä varmaan katsoa myös niitä direktiivin tarkoituksia, siellähän puhutaan myös liikenneturvallisuudesta ja turvataso korottamisesta. Ymmärrän liikenneturvallisuuksien ja sen tärkeyden, katsastustoiminta sitä tukee, mutta ehkä tämä uusimistiheys ei ole ihan kohdillaan tässä.

Tässä turvatasossa minä huomasin, että täällä direktiivissä puhutaan enemmänkin väärentämisen estämisestä. Mielestäni meillähän on erittäin tasokkaat ajokortit, niin että en ymmärrä, miten niiden määrääjät ja nämä estäisivät sitä väärentämistä, jos ne on jo nyt erittäin hyvin sirutettu. Jotenkin tässä tuntuu, että tämän direktiivin vaatimukset ja ehkä välttämättä Suomen hallituksen esityksen taso eivät ole ihan tasapainossa, että voisi katsella sitäkin, ettei tässä ole taas sitä kuuluisaa Suomi-lisää. Haluaisin, että kun siihen perehdytte valiokunnassa, katsotte sen tarkkaan. Ihan aidosti tästä tulee byrokratiaa ja kustannuksia ihmisille. Suomessa nyt varmasti ei ole asiakirjojen taso niin huono, että se olisi syy turvataso korottamiseen, niin että tarkastelkaa huolella tämä asia.

16.24 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Kiinnitin itse tähän esitykseen perehtyessäni huomiota siihen, että lausunnonantajatahot ovat kohtuullisen kriittisiä olleet tätä kohtaan eli suuressa osassa lausuntoja on toisaalta pidetty tätä sinänsä perusteltuna mutta sitten arvosteltu esimerkiksi byrokratian lisääntymistä tai sitä, että kustannuksia tulee lisää.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

Aivan erityisesti totean tuon saman seikan, jonka edustaja Meri otti tuossa äsken esiin, eli sen, että ajokorttien väärentämiset ja väärinkäyttö eivät ole olleet Suomessa ongelmana, ja tämä on kuitenkin yksi keskeinen perustelu tälle uudistukselle. Sinänsä ymmärrän, että tälle uudistukselle on omat perustelunsa olemassa, mutta varmasti on tarpeen, että valiokunnassa asiaan huolella paneudutaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.